

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska,
Rolnictwa i Zagospodarowania
Przestrzennego**

Warszawa, dnia 28 sierpnia 2009 r.

**Pani
Anna Brzezińska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Legionowie**

KSR-410-13-01/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, przeprowadziła kontrolę w Ośrodku Pomocy Społecznej w Legionowie, zwanym dalej „Ośrodkiem”, w zakresie „Funkcjonowania systemu dodatków mieszkaniowych” w latach 2006-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 13 lipca 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań w zakresie zasad i trybu przyznawania dodatków mieszkaniowych oraz w zakresie ustalania wysokości dodatków mieszkaniowych i wywiązywania się z wypłat dodatków mieszkaniowych.

W latach 2006-2008 do Ośrodka wpłynęło 3.606 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Dyrektor Ośrodka przyznał dodatki mieszkaniowe 3.603 decyzjami, a 3 decyzjami odmówił przyznania tych dodatków. Kwota wypłaconych dodatków w ww. okresie wyniosła 3.040,3 tys. zł. W kontrolowanym okresie wypłata dodatków mieszkaniowych realizowana była wyłącznie ze środków własnych Gminy Legionowo (Gmina).

Zmiana sposobu finansowania wypłaty dodatków mieszkaniowych, polegająca na likwidacji dotacji budżetowej w 2004 r., nie spowodowała ograniczenia środków finansowych na realizację zadania. Dochody budżetu Gminy, w tym dochody z tytułu podatków od osób fizycznych i prawnych, będące źródłem finansowania dodatków mieszkaniowych, wzrosły z 108.695,6 tys. zł w 2006 r. do 122.037,0 tys. zł w 2007 r. oraz do 146.017,8 tys. zł w 2008 r., natomiast kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych, zmniejszyła się z 1.183,8 tys. zł w 2006 r. do 1.039,3 tys. zł w 2007 r. oraz do 817,2 tys. zł w 2008 r. i stanowiła odpowiednio 84,6%, 86,7% oraz 74,3% planu wydatków na ten cel. Zmniejszyła się również liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych z 1.014 w 2006 r. do 833 w 2007 r. oraz do 674 w 2008 r. Największe grupy osób korzystających z dodatków mieszkaniowych stanowili właściciele lokali mieszkalnych (39%), najemcy lokali mieszkalnych w domach komunalnych (30,5%) oraz osoby posiadające spółdzielcze prawo do lokalu (19%).

W badanym okresie Rada Miasta Legionowa nie podejmowała uchwał w celu podwyższenia lub obniżenia wskaźnika procentowego określającego wysokość dodatku mieszkaniowego, w wydatkach przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego, pozostawiając go na poziomie 70%.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do:

- stosowanych wzorów wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych¹,
- terminowości i prawidłowości wypłat dodatków mieszkaniowych, dokonywanych do 10 dnia każdego miesiąca z góry, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych²,
- współpracy z zarządcami domów w zakresie pozyskiwania informacji dotyczących regulowania należności za zajmowany lokal,
- wydawania decyzji o przyznaniu dodatków mieszkaniowych, z zachowaniem terminu określonego w art. 7 ust. 7 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- podjętych decyzji o wstrzymaniu wypłat dodatków mieszkaniowych, w przypadkach wystąpienia zaległości w regulowaniu czynszu przez osoby otrzymujące dodatki mieszkaniowe.

Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli:

1. W okresie od 1 stycznia 2006 r. do 13 sierpnia 2008 r. Dyrektor Ośrodka wydawał decyzje w sprawach dodatku mieszkaniowego na podstawie upoważnienia, udzielonego

¹ Dz.U. Nr 156, poz. 1817 ze zm.

² Dz.U. Nr 71, poz. 734 ze zm.

uchwałą z dnia 30 stycznia 2002 r. Rady Miejskiej w Legionowie, pomimo że do wydawania decyzji w sprawach dodatku mieszkaniowego, zgodnie z art. 7 ust. 1a³ ustawy o dodatkach mieszkaniowych, Dyrektor Ośrodka powinien posiadać upoważnienie Prezydenta Miasta. Upoważnienie takie Prezydent Miasta Legionowa wydał Dyrektorowi Ośrodka w dniu 14 sierpnia 2008 r.

2. W latach 2006-2008 pozytywnie rozpatrzono wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, pomimo że dane zawarte w 17 wnioskach oraz załączonych do nich deklaracjach o dochodach, były niezgodne z danymi wynikającymi z dokumentów źródłowych, złożonych przez wnioskodawców. Spośród 70 zbadanych wniosków wraz z deklaracjami o dochodach, wylosowanych z 3.606 prowadzonych postępowań:
 - w 17 przypadkach wnioski i deklaracje zawierały nieprawdziwe dane, dotyczące m.in.: wskazania tytułu prawnego do lokalu, sposobu ogrzewania lokalu, sposobu ogrzewania wody, wyposażenia lokalu w instalację gazu przewodowego, a także liczby członków gospodarstwa domowego. Ponadto w 4 deklaracjach o dochodach nie zamieszczono daty sporządzenia deklaracji, a skreślenia oraz poprawki były nieczytelne i nieparafowane,
 - w 4 przypadkach deklaracje o dochodach sporządzone zostały za okres trzech miesięcy kalendarzowych, wliczając miesiąc, w którym złożono wniosek, co było niezgodne z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.
3. W zbadanych 70 postępowaniach stwierdzono, że nie udokumentowano, w sposób określony w art. 72 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁴, trybu weryfikacji dokumentów potwierdzających wysokość dochodów wnioskodawców. Pracownicy nie sporządzali i nie dołączali do akt prowadzonych spraw, notatek służbowych z porównania danych zawartych we wnioskach oraz deklaracjach o dochodach, z informacjami uzyskanymi w innych Wydziałach, zajmujących się pomocą socjalną.
4. Ustalono, że w latach 2006-2008 przeprowadzono łącznie 13 wywiadów środowiskowych (w 2006 – 2, w 2007 – 3, w 2008 – 8), co stanowiło 0,4% złożonych w ww. okresie wniosków (3.606). W 2006 r. i 2007 r. wywiady środowiskowe, przeprowadzili pracownicy upoważnieni przez Dyrektora Ośrodka na podstawie legitymacji, pomimo wymogu wynikającego z § 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 grudnia 2001 r.⁵ posiadania upoważnienia udzielonego przez wójta, burmistrza

³ Obowiązuje od 23 listopada 2004 r.

⁴ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. Nr 156, poz. 1828).

lub prezydenta miasta. Prezydent Miasta Legionowa udzielił takiego upoważnienia w dniu 14 sierpnia 2008 r.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zapewnienie rzetelnego weryfikowania danych zawartych we wnioskach i deklaracjach o dochodach oraz pełniejszego stosowania zasady pisemności, określonej w Kpa, w postępowaniach prowadzonych w sprawach dodatków mieszkaniowych.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przekazanie, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.